

Pressiteade

Luxembourg, 5. jaanuar 2021

Audiitorid kontrollivad ELi toetust õigusriigile Lääne-Balkani riikides

Euroopa Kontrollikoda hindab praegu, kui tõhusad on ELi meetmed õigusriigi toetamiseks Lääne-Balkani riikides. Õigusriigi põhimõtte toetamine on ELiga ühinemise tingimus. Audit hõlmab nelja kandidaatriiki (Albaania, Põhja-Makedoonia, Montenegro ja Serbia) ning kahte potentsiaalset kandidaatriiki (Bosnia ja Hertsegoviina ning Kosovo).

Õigusriigi põhimõte on üks Euroopa põhiväärtustest. Kuigi ametlik ELi määratlus puudub, hõlmab see üldiselt kuut põhimõtet: võrdsus seaduse ees, õiguskindlus, võimude lahusus, sõltumatud ja erapooletud kohtud, läbipaistvad ja demokraatlikud seadusandlikud menetlused ning tõhus kohtulik kontroll. Õigusriigi tugevdamine on seega lahutamatu seotud korruptsioonivastase võitlusega. See on ka üks majanduskasvu põhitingimustest.

ELiga ühinemiseks peavad kandidaatriigid näitama oma suutlikkust täita ELi liikmesusest tulenevaid kohustusi, mis on sätestatud 1993. aasta Kopenhaageni kriteeriumides. Esimene kriteerium on seotud selliste arenenud ja stabiilsete institutsioonide olemasoluga, mis tagavad demokraatia, õigusriigi, inimõigused ning vähemuste austamise ja kaitse. Ühinemisläbirääkimiste kiirus sõltub seega suuresti selles valdkonnas tehtud edusammudest.

„Õigusriigi põhimõtte toetamine on ELi liikmesuse vaieldamatu eeltingimus. Siiski seisavad Lääne-Balkani riigid endiselt silmitsi probleemidega, mis on seotud korruptsiooni ja nende avaliku sektori asutuste toimimisega, ja see takistab nende ühinemist ELiga,“ ütles auditi eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Juhan Parts. „Meie auditi käigus uuritakse, kas EL tööpoolest aitab neil nendes valdkondades edu saavutada, et nad saaksid teha edusamme liiduga ühinemisel.“

ELi suhted Lääne-Balkani riikidega toimivad nn stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames. EL toetab õigusriigi põhimõtet peamiselt poliitilise dialoogi kaudu ning annab rahalist ja tehnilist abi vajalike reformide elluviimiseks. Ajavahemikuks 2014–2020 eraldas EL Lääne-Balkani riikidele õigusriigi ja põhiõiguste toetamiseks kokku 700 miljonit eurot, mis moodustab 16% neile riikidele antavast ELi kahepoolsest abist.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja auditituvustuse põhisõnumid. Dokument ise on inglise keeles tervikuna kättesaadav aadressil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Äsja alanud auditi eesmärk on teha kindlaks, kui tõhusad on need meetmed olnud õigusriigi tugevdamisel Lääne-Balkani riikides. Eelkõige uurivad audiitorid, kas

- o ELi toetus õigusriigile on asjakohaselt kavandatud;
- o seda on kindlakstehtud põhiprobleemide lahendamiseks hästi kasutatud;
- o olukord on vastavalt ELi standarditele konkreetselt ja jätkusuutlikult paranenud.

Taustteave

Täna avaldatud auditituvustus annab teavet käimasoleva auditi kohta, mis käsitleb õigusriigi tugevdamist Lääne-Balkani riikides (audit ei hõlma Türgit, mis on viies ametlik kandidaatriik). Audit on kavas lõpule viia 2021. aasta lõpupoole. Auditituvustused põhinevad enne auditi algust tehtud ettevalmistustööl ja neid ei tohiks käsitada audititählepanekute, -järeluste ega -soovitustena. Auditituvustus on tervikuna kättesaadav inglise keeles aadressil eca.europa.eu.

Samal ajal viib kontrollikoda läbi ka auditit [Ukrainale suure korrupsiooni vastu võitlemiseks antava ELi toetuse kohta](#).

Auditituvustuse pressikontakt

Vincent Bourgeais – e-post: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Tel: (+352) 4398 47502 / mobiil: (+352) 691 551 502